

କୃଷି ସୂଚନା ସେବା (ଧାନ)

ଭା.କୃ.ଅନୁ.ପ.-ଜାତୀୟ ଧାନ ଗବେଷଣା ଅନୁଷ୍ଠାନ, କଟକ-୭୫୩୦୦୭

୨୦୨୦ ମସିହା ଜୁଲାଇ ମାସ ଦ୍ୱିତୀୟ ପକ୍ଷ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର:

କୋଭିଡ୍ -୧୯ ପରିସ୍ଥିତିରେ ସତର୍କତା ଅବଲମ୍ବନ କରିବା ପାଇଁ ପରାମର୍ଶ :

କରୋନା ଭୂତାଣୁ ସଂକ୍ରମଣ ଜନିତ ରୋଗରୁ ନିଜକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ସାଧାରଣ ସତର୍କତା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଅମଳ କାର୍ଯ୍ୟ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ କୃଷି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଆବଶ୍ୟକ ଠାରୁ ଅଧିକ ଶ୍ରମିକ ନିୟୋଜିତ ନକରିବେ । ସାମାଜିକ ଦୂରତ୍ୱ ତଥା ଦୁଇ ଜଣ ଶ୍ରମିକ ମଧ୍ୟରେ ଅତି କମ୍ରେ ଦୁଇ ମିଟର ଦୂରତା ରହିବ, ମୁହଁରେ ମାସ୍କ ପିନ୍ଧିବେ ଏବଂ ବାରମ୍ବାର ସାବୁନରେ ହାତ ଧୋଇବେ ।

ପାଣିପାଗ ସୂଚନା :

ଆଗାମୀ ପକ୍ଷରେ ଓଡ଼ିଶାର ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ଅଞ୍ଚଳରେ ସାଧାରଣ ଭାବେ ବର୍ଷା ହେବାର ଆକଳନ କରାଯାଇଛି ।

ବୁଣା ଧାନ :

- ଗଭୀର ଓ ସ୍ୱଚ୍ଛଗଭୀର ଛଟାବୁଣା ଧାନ ଅଞ୍ଚଳରେ ଯେଉଁଠାରେ ଘାସମରା ଔଷଧ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇନଥିବ ସେହି ଜମିରେ ୭ ରୁ ୧୦ ସେ.ମି. ଠିଆ ପାଣି ବାନ୍ଧିରଖି ବେତକ୍ଷଣ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ଏକର ପିଛା ୧୮ କି.ଗ୍ରା. ଯୁରିଆ ପିଲସାର ଭାବେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ବର୍ଷାଶୁଚିତ ସ୍ୱଚ୍ଛଖାଲୁଆ ସିଧା ଛଟାବୁଣା କରାଯାଇଥିବା ଜମିରେ ଯଦି କୌଣସି ଘାସମରା ଔଷଧ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇନାହିଁ ତେବେ ବୁଣା ଧାନରେ ବେତକ୍ଷଣ କରନ୍ତୁ । ଏହାପରେ ପିଲସାର ଦ୍ୱିସାବରେ ଏକ ଚୂତୀୟାଂଶ ଯବକ୍ଷାରଯାନ ସାର (୧୪ କି.ଗ୍ରା. ଯୁରିଆ ପ୍ରତି ଏକର) ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ବର୍ଷାଶୁଚିତ ଉଚ୍ଚାଜମି ଯେଉଁଠି ଘାସମରା ଔଷଧ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇନାହିଁ ସେଠାରେ ପ୍ରଥମେ ହାତରେ କିମ୍ବା ଆଂଗୁଳି ଘାସମରା ଯନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବହାର କରି ଘାସ ବାଛନ୍ତୁ । ଏହାପରେ ଏକ ଚୂତୀୟାଂଶ ଯବକ୍ଷାରଜାନ (୧୨ କି.ଗ୍ରା. ଯୁରିଆ ପ୍ରତି ଏକର) ପିଲସାର ଭାବେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।

ରୁଆ ଧାନ :

- ଚାଷୀ ଭାଇମାନେ ଯଦି ତଳି ପକାଇ ନ ଥିବେ ତେବେ ଜୁଲାଇ ମାସ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ତଳିଘରା କାମ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଦେବା ଦରକାର ।

- ଏକ ଏକର ଧାନ ଜମିରେ ରୋଇବା ପାଇଁ ୩୨୦ ବର୍ଗ ମିଟର ତଳି ଘରା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ । ଉଚ୍ଚତା ୧୦ ସେ.ମି. ଓ ପ୍ରସ୍ଥ ୧.୨ ମିଟର ଥିବା ତଳିଘରା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ । ଦୁଇ ତଳିଘରା ମଧ୍ୟରେ ୩୦ ସେ.ମି. ବ୍ୟବଧାନର ଏକ ନାଳୀ ଜଳ ସେଚନ ଓ ଜଳ ନିଷ୍କାସନ ପାଇଁ ରଖନ୍ତୁ ।
- ଅଧିକ ଅମଳକ୍ଷମ ଧାନ ହୋଇଥିଲେ ଏକର ପିଛା ୧୨-୧୬ କି.ଗ୍ରା ବିହନ ଏବଂ ସଙ୍କର ଧାନ ପାଇଁ ୫-୬ କି.ଗ୍ରା ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।
- ଧାନ ବିହନ ସଫା କରିବା ଏବଂ ଘାସ ମଞ୍ଜିକୁ ଅଲଗା କରିବା ପାଇଁ ଧାନ ବିହନକୁ ୨ ଶତକଡ଼ା ଲୁଣ ଦ୍ରବଣରେ (ଏକ ଲିଟର ପାଣିରେ ୨୦ ଗ୍ରା.ମ୍. ଖାଇବା ଲୁଣ) ବୁଡାଇ ଭାସମାନ ଘାସ ମଞ୍ଜି ଓ ଅଗାଡି ଧାନକୁ ବାହାର କରିଦିଅନ୍ତୁ ।
- ଏକ କି.ଗ୍ରା. ଧାନ ବିହନ ପାଇଁ ଏକ ଲିଟର ପାଣିରେ ୧.୫ ଗ୍ରାମ୍ କାର୍ବାଣ୍ଡାଜିମ୍ ୫୦ ତରୁଣ.ପି. ମିଶାଇ ବିହନ ବିଶୋଧନ କରନ୍ତୁ । ଶୁଖିଲା ବିଶୋଧନ ପାଇଁ ୨ ଗ୍ରାମ୍ କାର୍ବାଣ୍ଡାଜିମ୍ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ମହିଷା ରୋଗ ହେଉଥିବା ଅଞ୍ଚଳରେ ଏକ କି.ଗ୍ରା. ବିହନ ପାଇଁ ଏକ ଲିଟର ପାଣିରେ ୧୦ ଗ୍ରାମ୍ ଗ୍ରାଲକୋଡର୍ମା ଭିରିଡି ଜୀବାଣୁ କଲଚର ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।
- ଅଧିକ ଅମଳକ୍ଷମ ଧାନ ପାଇଁ ଏକ ବର୍ଗ ମିଟର ତଳିଘରାରେ ୩୦-୪୦ ଗ୍ରାମ୍ ବିହନ ଏବଂ ସଙ୍କର ଜାତୀୟ ଧାନ ପାଇଁ ଏକ ବର୍ଗ ମିଟର ତଳିଘରାରେ ୧୫-୨୦ ଗ୍ରାମ୍ ବିହନ ସମାନ ଭାବେ ବୁଣନ୍ତୁ ।
- ୩୨୦ ବର୍ଗ ମିଟର ତଳିଘରାରେ ୧୬ ଝୁଡ଼ି ହିସାବରେ ସଜା ଗୋବର ଖତ ସହିତ ୯ କି.ଗ୍ରା. ଯୁରିଆ, ୨୫ କି.ଗ୍ରା. ଏସ୍.ଏସ୍.ପି., ୬.୭ କି.ଗ୍ରା ଏମ୍.ଓ.ପି କିମ୍ବା ୯ କି.ଗ୍ରା ଡି.ଏ.ପି, ୬.୭ କି.ଗ୍ରା ଏମ୍.ଓ.ପି, ୫ କି.ଗ୍ରା ଯୁରିଆ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ତଳିଘରାରେ ଘାସ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ ବିହନ ବୁଣିବାର ୦-୩ ଦିନ ଭିତରେ ଏକର ପିଛା ପାଇରାଜୋସଲଫ୍ୟୁରାନ୍ ଇଥାଇଲ୍ ୮୦ ଗ୍ରାମ୍ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ କିମ୍ବା ବିସ୍ପାରିବାକ୍ସୋଡିୟମ୍ ଏକର ପ୍ରତି ୧୨୦ ମି.ଲି. ବୁଣିବାର ୧୫ ଦିନ ପରେ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ ।
- ଯଦି ତଳିଘରାରେ ଉକୁଣିଆ ପୋକ ଦେଖାଯାଏ ତେବେ ଏକର ପ୍ରତି NSKE (ଆଜାଡିରାକ୍ଟିନ୍) ୮୦୦ ମି.ଲି. କିମ୍ବା ଲାମତା ସାଇହାଲୋଥ୍ରିନ୍ ୫ % ଇ.ସି. ୧୦୦ ମି.ଲି. କିମ୍ବା ଥାୟମିଥୋକ୍ସାମ୍ ୨୫% ତରୁଣ.ଜି ୪୦ ଗ୍ରାମ୍ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ତଳି ଘରାରେ ମହିଷା ରୋଗ ଏବଂ ପତ୍ରଚିତା ରୋଗର ଲକ୍ଷଣ ଦେଖାଦେଲେ ଏକର ପ୍ରତି ମାନକୋଜେବ୍ ୬୩% ସହିତ କାର୍ବାଣ୍ଡାଜିମ୍ ୧୨% ୨.୫ ଗ୍ରାମ୍ କୁ ଏକ ଲିଟର ପାଣି ହିସାବରେ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ । ତଳିଘରାରେ ମହିଷା ରୋଗ ଦେଖାଗଲେ ଏକ ମିଶ୍ରିତ ଔଷଧ ତଥା

ଗ୍ରାଉପ୍ଲ୍ୟୁକ୍ସିଷ୍ଟେବିନ୍ ସହିତ ଟେବୁକୋନାଜୋଲ (୭୫ ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି.) ୦.୪ ଗ୍ରାମ୍ ଏକ ମି.ଲି. ପାଣିରେ କିମ୍ବା ଆଜୋକ୍ସିଷ୍ଟେବିନ୍ ସହିତ ଡିଫେନକୋନାଜୋଲ ୩୨୫ ଏସ୍.ସି. ୧ ମି.ଲି. ୧ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ ।

- ଯେଉଁ ଜାଗାରେ ଚେରଗଣ୍ଠି ରୋଗ ଏବଂ କାଣ୍ଡବିକ୍ଷା ଯୋଗର ପ୍ରାର୍ଦ୍ଧିତା ଅଧିକା ଥାଏ, ସେଠାରେ ଧାନ ବୁଣିବାର ୫ ଦିନ ପରେ ପ୍ରତି ବର୍ଗମିଟର ପିଛା, ଫୋରେଟ୍ ୧ ଗ୍ରାମ୍ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ଯଦି ଚଳିଯେବାରେ ପଡ଼ିଯାଏ ତାହା ରୋଗ ଦେଖାଯାଏ ତେବେ ଏକ ଲିଟର ପାଣିରେ ପ୍ରୋପିକୋନାଜୋଲ (ଟିଲ୍ଲୁ) ୧ ମି.ଲି. ହିସାବରେ ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ ।
- ଧାନ ରୂଆ ଯନ୍ତ୍ର ସାହାଯ୍ୟରେ ଧାନ ରୋଇବା ପାଇଁ ମଶିଣା ଚଳିଯିବା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ । ପଲିଥିନକୁ ସମାନ ଭାବେ ସମତଳ ଚଟାଣ ବା ଜମିରେ ବିଛାଇ ଦିଅନ୍ତୁ ଏବଂ ଏହା ଉପରେ ୨୪ x ୪୦ ସେ.ମି ର ଏକ କାଠ ଛାଞ୍ଚ ରଖନ୍ତୁ । ଦୁଇ ଚୂତୀୟାଂଶ ଛାଞ୍ଚରେ ଗୁଣ୍ଡ ମାଟି ଭରନ୍ତୁ । ପ୍ରତି ଛାଞ୍ଚ ଘରାରେ ୧୨୫ ଗ୍ରା.ମ୍. ଧାନ ବିହନକୁ ସମାନ ଭାବେ ବୁଣନ୍ତୁ । ବୁଣି ସାରିବା ପରେ ମଞ୍ଜିକୁ ଏକ ଚତୁର୍ଥାଂଶ ଗୁଣ୍ଡ ଦ୍ଵାରା ଘୋଡ଼ାଇ ଦିନେ ଛାଡ଼ି ଦିନେ ହିସାବରେ ଜଳ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ । ଏହା ଫଳରେ ୧୫ - ୨୦ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଚଳି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥାଏ । ଏକ ଏକର ଜମି ପାଇଁ ଏହି ପରି ୩୨ ଟି ମଶିଣା ଚଳି ଆବଶ୍ୟକ ।
- ମୁଖ୍ୟ ଜମିକୁ ୭-୧୦ ଦିନ ବ୍ୟବଧାନରେ ଦୁଇଥର କାନ୍ଥୁଅ କରି ଭଲଭାବେ ସମତଳ କରି ଦିଅନ୍ତୁ । ପ୍ରଥମ କାନ୍ଥୁଅ ପୂର୍ବରୁ ଏକର ପ୍ରତି ୮ କିଲୋଗ୍ରାମ୍ ସଢ଼ା ଗୋବର ଖତ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ଧଣିଚା ଗଛ ୪୦ ରୁ ୪୫ ଦିନ ହେଇଗଲା ପରେ ଫୁଲ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ବା ଗ୍ରୀଷ୍ମର ସାହାଯ୍ୟରେ ସେହି ଜାଗାରେ ଦଳି ଚକଟି ଯୋଡ଼ି ଦିଅନ୍ତୁ ।
- ଅଧିକ ଅମଳକ୍ଷମ କିଷମରେ ୪ କି.ଗ୍ରା. ଯୁରିଆ, ୪୪ କି.ଗ୍ରା. ଡି.ଏ.ପି, ଏବଂ ୩୩ କି.ଗ୍ରା ଏମ୍.ଓ.ପି କିମ୍ବା ୨୨ କି.ଗ୍ରା ଯୁରିଆ, ୧୨୫ କିଗ୍ରା ଏସ୍.ଏସ୍.ପି., ଏବଂ ୩୩ କି.ଗ୍ରା ଏମ୍.ଓ.ପି, ଶେଷ ଓଡ଼ କାନ୍ଥୁଅ କରିବା ସମୟରେ ମୂଳସାର ଭାବେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ । ବାଲିଆ ମାଟି ହୋଇଥିଲେ ୪ କି.ଗ୍ରା. ଯୁରିଆ, ୪୪ କି.ଗ୍ରା. ଡି.ଏ.ପି, ଏବଂ ୧୬.୫ କି.ଗ୍ରା ଏମ୍.ଓ.ପି କିମ୍ବା ୨୨ କି.ଗ୍ରା ଯୁରିଆ, ୧୨୫ କିଗ୍ରା ଏସ୍.ଏସ୍.ପି., ଏବଂ ୧୬.୫ କି.ଗ୍ରା ଏମ୍.ଓ.ପି. ମୂଳସାର ଭାବେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ସଙ୍କର ଜାତୀୟ ଧାନ କିଷମ ପାଇଁ ୬ କି.ଗ୍ରା. ଯୁରିଆ, ୫୨ କି.ଗ୍ରା. ଡି.ଏ.ପି, ଏବଂ ୩୦ କି.ଗ୍ରା ଏମ୍.ଓ.ପି କିମ୍ବା ୨୬ କି.ଗ୍ରା ଯୁରିଆ, ୧୫୦ କିଗ୍ରା ଏସ୍.ଏସ୍.ପି. ଏବଂ ୩୦ କି.ଗ୍ରା ଏମ୍.ଓ.ପି, ମୂଳସାର ଭାବେ ମାଟି କାନ୍ଥୁଅ କରି ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ଯେଉଁ ଜମିରେ ଦସ୍ତା ପରିମାଣ କମ୍ ଥିବ ଏକ ଏକର ପିଛା ଜିଙ୍କ୍ ସଲଫେଟ୍ ୧୦ କି.ଗ୍ରା. (ଦୁଇ ବର୍ଷକୁ ଥରେ) ଶେଷ ଜମି ପ୍ରସ୍ତୁତ ସମୟରେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।

- ଯେଉଁ ଜମିରେ ବୋରନ୍ ପରିମାଣ ଅଭାବ ଥାଏ, ସେଠାରେ ଏକର ପିଛା ବୋରାକୁ ୨ କି.ଗ୍ରା. ଶେଷ ଜମି ପ୍ରସ୍ତୁତ ସମୟରେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ୨୫ ରୁ ୩୦ ଦିନର ତଳି ୨୦ x ୧୫ ସେ.ମି. ବ୍ୟବଧାନରେ ବୁଦା ପ୍ରତି ୨-୩ ଟି ତଳି ରୋଇ ଦିଅନ୍ତୁ । ସଙ୍କର ଜାତୀୟ ଧାନ ବୁଦା ପ୍ରତି ୧-୨ ଟି ତଳି ରୋଇ ଦିଅନ୍ତୁ ।
- ଯେଉଁ ଜମିରେ ମାଟିଆ ଗୁଣ୍ଡି ପୋକର ପ୍ରାଚୁର୍ତ୍ତାବ ଅଧିକା ଥାଏ, ସେଠାରେ ୮-୧୦ ଧାତି ଧାନ ରୋଇବା ପରେ ୩୦ ସେ.ମି. ବ୍ୟବଧାନ ଛାତି ପୁଣି ରୁଅନ୍ତୁ ।
- ରୁଆଧାନରେ ବାଲୁଙ୍ଗା ଦମନ ପାଇଁ ବେନ୍ସଲଫୁରନ୍ ମିଥାଇଲ୍ ସହିତ ପ୍ରିଟିଲ୍ୟାକ୍ଲୋର (ଲୋଣ୍ଡେକ୍ସ ପାଞ୍ଚର କିମ୍ବା ଇରେଜ୍ ଷ୍ଟ୍ରାକ୍ ନାମରେ ବଜାରରେ ଉପଲବ୍ଧ) ଏକରକୁ ୪ କି.ଗ୍ରା. ହିସାବରେ ସମାନ ପରିମାଣର ବାଲି ସହିତ ମିଶାଇ ରୋଇବାର ୩ ରୁ ୭ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ କିମ୍ବା ଏକର ପ୍ରତି ୧୨୦ ମି.ଲି. ବିସ୍ପାରିବାକ୍ ସୋଡିୟମ୍ ୧୦ ଏସ.ସି. (ନେମିନି ଗୋଲ୍) ରୋଇବାର ୧୦-୧୨ ଦିନ ପରେ କିମ୍ବା ଏକର ପିଛା ପେନୋସ୍ତ୍ରୁଲ୍ୟାମ୍ ସହିତ ସାଇହାଲୋଫ୍ସ୍ ବ୍ୟୁଟାଇଲ୍ (ଭିଭାୟା) ୯୦୦ ମି.ଲି. ତଳିରୁଆର ୧୫-୨୦ ଦିନ ପରେ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ ।
- ଯେଉଁ ଜାଗାରେ ଶୀଘ୍ର ତଳିରୁଆ ସରିଥାଏ, ସେଠାରେ ଉକୁଣିଆ ପୋକ ଏବଂ ହଳଦିଆ କାଣ୍ଡବିନ୍ଧା ପୋକ ଦେଖାଦେଲେ ଏକର ପିଛା ନିମ୍ନ ମୂଲ୍ୟରୁ ତିଆରି ଔଷଧ ତଥା ଆଜାଡିରାକ୍ଟିନ୍ ୦.୧୫ % ଏକ ଲିଟର ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ । ଯଦି ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନ ହୁଏ ତେବେ ହଳଦିଆ କାଣ୍ଡବିନ୍ଧା ପୋକ ପାଇଁ ଏକର ପିଛା କ୍ଲୋରାନଟ୍ରାନିଲିପ୍ରୋଲ୍ ୦.୪% ଜି.ଆର୍. ୪ କି.ଗ୍ରା. କିମ୍ବା କ୍ଲୋରାନଟ୍ରାନିଲିପ୍ରୋଲ୍ ୧୮.୫% ଏସ. ସି. ୬୦ ମି.ଲି ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ ।

*****